УДК 387.14

О.П. Близнюк, канд. екон. наук, доц. *(ХДУХТ, Харків)*
О.М. Іванюта, доц. *(ХДУХТ, Харків)*

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Упровадження сучасних педагогічних технологій у навчальний процес закладу вищої освіти створює нові можливості навчання, позитивно впливає на розвиток пізнавальної діяльності студентів, їхньої творчої активності, свідомості, реалізує умови переходу від навчання до самоосвіти. Упровадження інформаційних технологій за останні роки суттєво змінює освіту. Одним із перспективних напрямків розвитку освіти в сучасному світі вважається змішане навчання.

Узагальнимо моделі змішаного навчання.

1. Модель Face-to-Face Driver, при реалізації якої основна частина навчальної програми вивчається в аудиторії при безпосередній взаємодії з викладачем, а електронне навчання використовується в якості доповнення до основної програми (найчастіше робота з електронними ресурсами організовується за комп'ютерами під час навчального заняття).

2. У моделі Rotation навчальний час розподілено між індивідуальним електронним навчанням і навчанням в аудиторії разом з викладачем, який може також здійснювати дистанційну підтримку при електронному навчанні.

3. У моделі Flex більша частина навчальної програми засвоюється в умовах електронного навчання, а викладач супроводжує студентів дистанційно, для відпрацювання питань, складних в розумінні, організовує аудиторні консультації з малочисельними групами або індивідуально.

4. За умови реалізації моделі Online Lab навчальна програма засвоюється в умовах електронного навчання, яке організовано в аудиторіях, обладнаних комп'ютерною технікою, і супроводжується викладачем (в поєднанні з навчанням в традиційній формі).

5. У рамках моделі Self-blend студенти самостійно вибирають додаткові до основної освіти курси, що проводяться різними освітніми закладами.

6. Модель Online Driver передбачає засвоєння більшої частини навчальної програми за допомогою електронних ресурсів

інформаційно-освітнього середовища; аудиторні зустрічі з викладачем носять періодичний характер (обов'язковими є процедури аудиторних консультацій, екзаменів).

Основою для виділення представлених моделей змішаного навчання є варіант співвідношення традиційної форми навчання з електронною та ступінь самостійності студентів при засвоєнні навчального матеріалу і вибору розділів курсів для самостійного вивчення.

Можна виділити такі комбінації змішування навчання:

– змішування очного та дистанційного навчання, ця форма змішаного навчання є найбільш поширеною;

– змішування структурованого та неструктурованого навчання: структуроване навчання добре налагоджене в університетській навчальній структурі, де студент забезпечується набором заздалегідь розроблених навчальних матеріалів і певною траєкторією навчання. Неструктуроване навчання відбувається за допомогою бесід, зустрічей або навіть листування електронною поштою у зручному для всіх форматі;

– змішування користувацького контенту та зовнішніх матеріалів: користувацькі курси є кращими для формування технічних знань і вмінь щодо певної галузі, продукту чи процесу;

– змішування самостійного й колаборативного навчання: технології автоматизованого навчання створили можливості для самостійного навчання і проведення тренінгів, де все знаходиться під контролем студента, але не завжди надихає й мотивує його. Спільне навчання водночас допускає динамічне спілкування студентів, що призводить до обміну знаннями. Взаємодія з викладачами й однокурсниками підвищує мотивацію та дозволяє ґрунтовно засвоїти навчальний матеріал;

– змішування роботи та навчання. Вважають, що справжній успіх й ефективність навчання наявний в організаціях, пов'язаних із парадигмою нерозривності роботи й навчання. Робота стає джерелом змісту навчання, а зміст навчання стає доступним за вимогою та в контексті необхідності виконувати роботу на робочому місці. Тобто поняття фізичного класу втрачає сенс, робота стає навчанням, це постійний процес.

Застосування у змішаному навчанні нових методів, інструментів та сучасних засобів дозволяє більш повно використовувати потенціал навчального контенту. На наш погляд, розвиток змішаного навчання може стати одним з ключових напрямків модернізації сучасної системи вищої освіти.